

Katastrofen på Den franske Skole

Titel: Katastrofen på Den franske Skole

Forfatter: Martin Sundstrøm.

Udgivelse og forlag: Udgivet den 21. marts 2025 på Gads Forlag. 344 sider rigt illustreret.

Pris: 299,95 kr.

Anmelder: Poul Grooss

Vurdering: 3 ud af 5 faner

...

Bogen er udgivet på 80-årsdagen for en af de største katastrofer i Danmark. I forbindelse med Royal Air Forces (RAFs) angreb mod Gestapo-hovedkvarteret i Shell-Huset i København styrtede et af flyene ned på Frederiksberg. Nogle af de efterfølgende fly kastede fejlagtigt deres bomber på nedstyrtningsstedet. Bogens undertitel er "*Oplevet af børn, nonner og redningsfolk*". Forfatteren er journalist og instruktør samt har en M.Sc. i neuropsykologi.

Det er en spændende beretning om en katastrofe, hvor forfatteren forsøger at sammenstille et tidsforløb og præsentere hele katastrofen minut for minut, og det er faktisk lykkedes godt for ham. Historien, i alt sin korthed, går ud på, at den danske modstandsbevægelse var ved at blive trevlet helt op af Gestapo. Det var en katastrofal situation på et tidspunkt i krigen, hvor de fleste ikke levnede Tyskland mange chancer. Befrielsen kom blot 45 dage senere.

Modstandsbevægelsen anmodede RAF om at bombe første etage i Shell-huset i Københavns centrum. Angrebstidspunktet skulle være i frokostpausen, hvor der var flest Gestapo-medarbejdere i huset. Gestapos arkiver skulle tillige ødelægges ved bombningen. For at forhindre en bombning havde tyskerne anbragt 28 prominente danske fanger i celler oppe under taget på bygningen. Dem skulle RAF så vidt muligt skåne.

Et af flyene i den første angrebsbølge ramte en lysmast på godsbaneterrænet, mistede styringen og kastede sin bombelast på Vesterbro. Flyet styrtede ned på et autoværksted, som var nabo til Den franske Skole på Frederiksberg. Den anden bølge af bombefly kom ind over København et par minutter senere. Piloterne havde svært ved at orientere sig, fordi flyveturen over Nordsøen var foregået i meget lav højde for at undgå de tyske radarstationer. Der havde dannet sig et saltlag på flyenes cockpitvinduer, som i høj grad reducerede udsynet. Mindst ét af flyene i den anden angrebsbølge kastede fejlagtigt bomber mod det brændende autoværksted og Den franske Skole i stedet for mod Shell-huset.

Mange af skolens elever så og hørte flynedstyrtningen i nabobygningen, og nonner og skolelærere begyndte en evakuering af eleverne. Nogle af eleverne nåede i kælderen, mens andre opholdt sig på den store trappe ned mod kælderen. Den store trappe blev ramt af en bombe, og mange af dødsopfrene befandt sig her.

Bogen beskriver hele hændelsesforløbet ved hjælp af øjenvidneberetninger fra både børn og voksne. Redningsindsatsen på skolen blev påbegyndt af helt tilfældige forbipasserende. Der var på det tidspunkt luftalarm i hele byen, og der foregik en bombning af Shell-huset, som kun lå to kilometer væk.

Ruinerne af skolen var ved at styrte sammen. Der var indespærrede børn og voksne i kælderen. På grund af knækkede vandrør steg vandstanden i kælderen, hvor børn og voksne druknede. I andre dele af bygningen var der brand. Nogle af de tililende redningsfolk og brandfolk omkom under redningsarbejdet. Politiet var på dette tidspunkt af besættelsen blevet interneret, men der var et "Hilfspolizei" – kaldet "Hipo" – som dukkede op. Flere Hipo-folk deltog i redningsarbejdet, hvilket ikke var helt uden problemer for de øvrige. I de efterfølgende retssager efter besættelsen om landsskadelig virksomhed prøvede flere Hipo-folk at kaste lidt mere glans over deres indsats end sandt var.

Bogen giver en udmærket beskrivelse af hele hændelsesforløbet. Detaljeringsgraden er høj. Der er beretninger fra ret mange elever, lærere og forældre. I bogens sidste kapitel "Det nye liv" opsummeres mange af de tragiske beretninger om forældre, som aldrig kommer sig over sorgen og savnet. Her går forfatteren også tæt på diskussionen om behovet for bombningen af Shell-huset og om unødvendige krigsofre etc. Det er alt sammen set fra ofrenes side, og det er en side af angrebet, som formentlig ikke har været beskrevet så omhyggeligt før.

Ud over et godt billedmateriale og tegninger over skolen, er der billeder og navne på de enkelte klasser med deres lærere og øvrige ansatte samt på de omkomne redningsfolk. Inklusive ofrene fra Vesterbro var det samlede dødstal 86 børn og 20 voksne. Hertil skal lægges ofrene for selve bombningen af Shell-huset.

Poul Grooss,

kommandør (pensioneret)

Tilføj kommentar

Du skal **logge ind** for at kommenterer på denne samtale.

0 Beskeder

Tidligste Først ▼

Ingen beskeder i denne samtale.